

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Kath. közéletünk.

Irta: Ix.

Mélyen elszomorító az, amit kath. közéletünk mutat. Rohamosan borul el a látóhatár előttünk s a kitörő vihar jeleit már előre látjuk. Milliós hadseregek vonulnak fel a láthatár minden oldalán; az ég alja ágyuk tüzetől vérpiros. A harc még nem tört ki egészen, de nem várat magára sokáig. Szünjön csak meg a háború, akkor majd megkezdődik a mindent elsöprő elenséges offenzíva!

Vagy talán nincs úgy? Vagy mi még mindig optimisták vagyunk? Gazdag vetések közt sétálunk el földjeink végére s eszünk ágában sincs, hogy csak néhány lépésnyire tőlünk lövészárkok húzódnak ellenünk. S ha veszünk is észre valamit, behúzódnak palotáinkba, amelyeket őseink építettek minékünk s bizton érezzük magunkat.

De a legjobb módszer mégis nem venni észre semmit, nehogy aztán még felkeljen bennünk a kötelességérzet.

Azok, akik észrevették a bajt, kétségbeesetten dolgoznak, hogy készületlenül ne találjon a vihar. Ha többet nem, legalább becsületes defenzívát ki kell küzdünk. Hangjuk sem olyan, mint eddig; nagy veszélyek pillanatában nem szokás kendőzni a dolgot, hanem tetszik, nem tetszik, rámutatnak a bajok orvoslásának

illetékes és kötelességszerű forrásaira. Milliók lelkiélete és védelme igazolja álláspontjukat. És ha nem érnek célt, ha elvénznek a magukra hagyott küzdelemben, legalább nyugodt lesz lelkiismeretük.

És amíg nálunk a legnagyobb erőmegfeszítésbe kerül a szemek kinyitása is, a bajok felismerése is, — (pedig ettől még hol van a teljes felkészültség?) — addig egymásután veszítjük el saját lábaink alatt a talajt.

Legyen szabad erre vonatkozólag csak az utolsó hetek aktualitásaiból egy párat idézni. Talán a pusztá tények leplezetlen ismerete több hatással lesz, mint minden szónoklat, vagy megállapítás.

A nemzetközi szociálisták stocholmoznak s rájuk figyel az egész világ. A békét ma ők hirdetik s verik a mellüket, hogy az első augusztusban sem lelkesedtek a háborúért. A stocholmozás nem sikerül egészen — legalább ránk magyarokra nézve nem népszerű, — de a nyeregben mégis ők ülnek s a lapok hasábjai mind rólok szólnak. Zürichben is volt kath. békekongresszus, de ki törődik vele? Ki tud erről? A pápa is dolgozik a békéért. Volt-e egy két vezércikknél több írva róla? A tegnaptól nőttek ki s ma már miniszteri székeknél tartanak.

A hárompontos testvérek addig csak titokban bujkáltak a politika kulisszái mögött; most megalakítják az Országos Radi-

kális Pártot. S amikor a legteljesebb offenzívára felkészültek ellenünk, akkor a plenum előtt így fejtik ki a párt születésének okát: „A felekezeti és nemzetiségi gyűlölködés mérgezett demagogiája ellen”, védelmünk a reakció „adáz rohamá”-val szembe. Szegény reakció, ha olyan erős a rohamod! Tisza a konzervativizmus, a szabdkömvesség a radikálizmus nevében izennek hadat ellenünk. Ott szervezkednek, „kiküldet”-nek, alakulnak és nálunk? Semmi; abszolút nyugalom . . .

A kath. autonómiát szépen beigérte az ifjú miniszterelnök. Kath. lapjaink ezt megállapították s aztán slussz. Pedig nem az autonómia, hanem megalkotásának a módja fontos. Rossz autonómiával nem sokra megyünk. De hát mikor és hol fogjuk tisztázni az elveket és indítványokat az aktualitás keretén belül és úgy hogy a hatalom mai urai is azt észrevegység? Vagy talán az volna a legjobb, ha ezt is ami fáradságunk és közbeszólásunk nélkül oldanák meg?

Lesz-e tizenkét millió katolikusban annyi erő, hogy egy 70 éves jogsérelmet a jogok kiterjesztése előtt szanaljanak, amint az a dolgok logikái sorrendje is megkívánná? Alig hiszem. A tizenkét millió közül hányan törődnek ma azzal, hogy az autonómiát a választójog előtt vagy után valósítják-e meg?

Régi irások.

III.

A gyergyóalfalvi plebánia levéltárában őrzött eredeti szöveg után.

A római Borghese könyvtárából.

Báthory bibornok jelentést tesz az erdélyi állapotokról és Őzsentségétől egyetmást kér.

Először is a Székelyföld Sepsí, Kézdi, Orbay, Csik, Gyergyó és Kászónkerületeket foglalja magában, amelyek jó nagy részben katolikusok, úgy hogy egyedül Csikban a nemesi családokon kívül 15740 vallotta magát eskü mellett katolikusnak. E kerületek között egy sincs tisztán eretnek, sőt — Gyergyó kivételével — 40 eretneknél egyikben sincs több s ezek is csak a földesurak miatt.

2. A nemesség számos, ájtatos, engedelmes, a nép a legbugzább.

3. A templomok jó karban vannak s kökerítéssel vannak bekerítve. A plebániák száma 30 és mindeniknek lelképásztora van.

4. Csikban a legtöbb a katolikus. Somlyón a Ferencendi szerzeteseknek zár-dája is van s apácák is vannak. A plebániák az ő (bibornok) parancsára mind a Főesperesnek engedelmeskednek. Az egyházjogot hatályba helyezte. Nehány egyháztelket visszaszerzett. A klerust azok nagy megalégedésére megreformálta.

5. A plebánosok között 3 vagy 4 idősebb nős, a rokonságok miatt a nemesség felzúdulása nélkül nem lehetett volna őket szétválasztani, de meghagyta, hogy a felszentelendők, vagy akik javadalomhoz jutnak, esküdjenek meg miszerint nem nő-sülnek meg.

6. Báthory család ősi birtokai katolikusok, több templom van rajtuk s mindenütt katolikus a szertartás, de a pap-hiány miatt nincs mindeniknek papja.

7. Váradon — hol jezsuiták is voltak — nincs templom a mi kezünkben, de a város mellett van katolikus pap. Váradon 2 ezer a katolikusok száma.

8. A jezsuiták birtokain minden ügy megy, ahogy az ők ittlétük idejében; van plebános, iskola és tanítók.

9. A bibornok kolozsvári birtokán nagy aratás lehetne, ha papok volnának.

10. Gyulafehérvárt a templom a miénk, vannak főpapjai, a hívek száma pár száz.

11. Az egész országban elszórt katolikusok részére a bibornok egy ferencendi szerzetest püspökké kíván szenteltetni, hogy a felszentelendők, vagy a püspöknök fentartott esetbe bonyolultak, ne legyenek kénytelenek életük veszélyeztetése árán a messze Lengyelországba zárandokolni.

12. Őzsentsége a felszentelt püspöknök megadhatná az erdélyi püspök címét, annál is inkább, mert régebben Erdélynek egy püspöke volt s azt is erdélyi püspöknök hívták.

Oberbauer A. Utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.

A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek ruhák, zászlók, stb. gyára — Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A közelmúltban nagy és tanulságos sajtóvita zajlott le a Magyar Kultúra és Alkotmány között. Szokatlan nagy hullámzást váltott ki a mi, mondjuk szűkebb kath. közéletünkben. Bangha Béla úgy ragadta meg a sajtó kérdést és olyan bátorsággal mutatott rá a realékra, hogy kitérni előle nem lehetett. Illetékesek siettek pár ezer koronával magukról lerázni a felelősséget, de a nagy, versenyképes és a zsidó sajtó által elhódított nagy tömegek visszahódítását szolgáló lap még nincs sehoh. Pedig e nélkül még csak moccanni sem tudunk s minden fáradságunk és önfeláldozásunk kárbavész.

A Pázmány egyesület és vele a kath. sajtó iránt érdeklődők örömmel nyugtázták a napokban 100.000 koronát — alapítványképen. Évi kamata 6000 kor., ebből 2—3 kath. hírlapíró részesülhet minden évben segélyben.

Bár szép a tett és elismerésre méltó, azonban még sem hiszem, hogy ez lenne a nagy kath. sajtó megteremtésének hajnalhasadása. Ide is százezrek, sőt milliók kellene, de nem hadikötvényekben, hanem befektetésekben. Abból aztán jutna kamat is, osztalék is s az írónak nem segély, hanem tisztességes fizetés is! Nincs egyetlen zsidó lap, melyik másképp cselekednék. Kamatokból, még ha olyan nagy tökéveljáró is, nem teremtnék soha fölényes és versenyképes kath. sajtót!

Bangha az egyházmegegyei takarékpénztárak eszméjét is felvetette s bizonyíték gyanánt tényekre hivatkozott: Szombathely, Kőszeg, Rogács, Kincs, Káger és Dobó a kérdést szakszerűen tovább fejtették s napnál világosabban beigazolták Bangha pater álláspontját. De hát mit nekünk minden bizonyíték, az „újítók” minden törekvése?! Mit használ hogy Szombathely évi 3—400.000 kor. tiszta nyereséggel zárja számadásait s a kis vidéki Kőszeg pedig 20000 kor.-ával?! Talán majd belefáradnak a sok írásba az újítók is és akkor ismét nyugodtan „pihenhetnek!”

(Folytatjuk.)

Választások előtt.

A parlament még együtt ülésezik, de a képviselők már kerületeiket járják s országot érdeklő kijelentéseket gyakran vidéki programbeszédéből tudunk meg. A miniszterelnök is kijelentette, hogy a parlament munkájának biztosítása érdekében esetleg elkerülhetetlen lesz a képviselőház feloszlátása és újabb választások elrendelése.

A feloszlátás még nem következett be, de már is lázas munka folyik minden vonalon. Nemcsak a kormányt támogató pártok és a munkapárt gondolnak a választások lehetőségével, hanem egészen új zászlók is tűnődnek fel a politikai élet horizontján.

Most indult meg a kereskedők politikai szervezkedése. Ezt nyomon követi az iparosok mozgalma, amelyben az Országos Ipar Egyesület több érdemes tagja is rész vesz. Az iparosok és kereskedők pártja szorosan egymás mellett fognak dolgozni.

A Békésmegyei Gazdasági Egyesület már átiratban fordult a Gazdasági Egyesületekhez egy országos politikai agrár párt megalakítása érdekében.

A szociáldemokrácia erősen szervezkedik s bizonyos, hogy ennek a pártnak több képviselője fog bekerülni a parlamentbe.

Lesz talán agrár szociálista párt is, amely egyesíti a szociáldemokrata párthoz közelálló, földmunkás szervezeteket. Szó van városi alakulásról is.

Alig indult meg az új-kormány, már is nagy élénkség észlelhető mindenütt. Egymásután kapcsolódnak bele az új élet áramába mindazok, akiknek érdekei vannak s akik nem akarják, hogy a jövő Magyarországát náluk nélkül csinálják meg.

A közjogi kérdések lassankint eltörlődnek a politikai szinterről s közgazdasági alapon kezd tömörülni a parlament. Az áldatlan közjogi harcok megszünnének talán, hogy helyet adjanak az új élet építő munkájának.

22. A bibornok birtokain magyarok és szászok laknak, akik között német és magyar kath. papok sok jót tehetnének.

23. Kéri tehát, hogy a Coll. Germanicumból néhányat küldjenek mindkét nemzetiségbe. Lit. Róma 1591. jún. 15.

— Későbbi megjegyzés (kelte ismeretlen).

E levélből nyilvánvaló, hogy Gyergyóba is elterjedt az eretnység és egy ideig tartott is; ugyancsak nyilvánvaló 2°) mit jelent a régi Capitulum jegyzetében e töredék: „Lázár András három plebánia templomot földig lerombolt, a képeket elégette, az oltárokat összetörte, az egyházi ruhákat világi használatra átalakította, a katolikus papok helyére heretikusokat állított. Három lerombolt templom Szárhegyen, Ujfaluban és Alfaluban volt.” Világos 3°), hogy lehetett Bethlen Gábornak heretikus anyja Lázár Drusina gyergyói születésű. Nehezebb eldönteni, hogy mi módon, mikor és ki által tisztult meg Gyergyó a herezistól. Erre a gyergyói nemes családok a Mikók, Lászlók, Balók, Deákok levéltárában lehetne felvilágosítást nyerni. Non, ergo est virgo ab Haeresi Girgio.

Hogy vagyunk az új küzdelemre felkészülve mi katolikusok? Mert hiszen nekünk is vannak érdekeink. Tizenkét millió kath. érdekeit ki fogja képviselni majd a demokratikus Magyarország parlamentjében? A néppártnak néhány embere felveheti-e majd a harcot minden vonalon? Mi a biztosíték, hogy megerősödvé fog kikerülni a küzdelemből? A szociáldemokraták néhány száz emberük úgy megszervezik, felvilágosítják, hogy holt bizonyosan mennek a küzdelemben. És a mi tizenkét milliónkkal mi lesz?

Gondolkozzunk egyszer mi is jó előre! Összel lesznek talán a választások. Jól van, akkor már most hozzáfogni a szervező felvilágosító munkához.

Első rendű érdek, hogy a néppárt megerősödvé kerüljön ki a küzdelemből. Ha eddig lehetséges volt elképzelni a különböző közjogi pártok katolikusainak összetartását a minket érdeklő ügyekben, most ez sokkal nehezebb lesz. A jövő parlamentje anyit pártot fog felmutatni és olyan differenciált érdeklőrökkel, hogy egyedül a koalíciós kormány támogatása is meglehetősen önmegtagadást fog kívánni a pártfegyelmetől. Kath. koalícióról tehát szó sem lehet.

Fontos, hogy a keresztényszociálisták is több helyütt próbálkozzanak. Különösen város helyeken, vagy ha tetszik a falvakon is. A szociálista név ma jó hangzású s az általános, titkos vonzó hatású lehet sokhelyen.

Akármit is alakuljon a jövő, elő kell készülni mindenre. Most vagy soha! Ha most leszorulunk a politika színteréről, akkor nem egy turnusra, de talán örökre elvesztünk számító tényezőként szerepelni.

De a néppártnak nálunk nincs talaja, ezt nem ismerik mondják egyesek. De hiszen az agrárszociálista pártot ismeri-e ma valaki a bácskai parasztok közül? Iparosok és kereskedők pártjáról, vagy pláne városi pátról is, hallott-e eddig valaki? És mégis fog sikerülni nekik a választás. Miért ne sikerülne nekünk is?

Ha nem ismerik, meg kell ismertetni és felvilágosítani. A felvilágosítás amúgy is kötelességünk akár milyen pártpolitikai jelöltől legyen szó. Ma a képviselőválasztás a legszigorubb lelkiismereti ügy s ez különösen az a nép vezetőire nézve. Még akkor is, ha nem korteskedem, szükséges, hogy a választókat, hiveimet felvilágosítsam, ha többről nem: szavazatának végtelen fontosságáról, a kath. érdekek védelméről stb.

Mi lenne a teendő? Vegyük elő a minden községben megalakult Népszövetséget. Támasszuk fel halottaiból. Egyik ünnepen, talán sz. István napján, az egész vonalon tartsunk népgyűléseket s bresz gessük a zokona kath. öntudatot! Vigyük a köztudatba: a választásokat nemcsak nemzeti, gazdasági, hanem világnézeti szempontból is értékelni.

Ha már nem akarunk kimondottan pártpolitikával foglalkozni, legalább annyit föltétlenül meg kell tenni.

Ha a Csiki fronttól a Zsil völgyéig, a brassói havasoktól a Királyhágóig mindenütt kigyúlnak a Népszövetségi ivlmpái, akkor a kath. öntudat világságával nézhetünk az esetleges őszi választások elé. Nemzeti és világnézeti érdekeink egyaránt követelik ezt!

A főpásztor úja.

Júl. 4., 5. Kolozsvárt a honvéd önkéntes iskola hallgatóinak sz. gyónása és sz. áldozása;

júl. 7., 8. Beszterczen a Gruppen Commando tisztjei és katonasága bevonásával istentisztelet; Krausz altábornagy épületes részvételével. Kórházak látogatása; 1500 beteg.

Júl. 9. reggel Jádon kórházlátogatás 300 beteg Borgóprunden szintén kórházlátogatás s tábori mise a hadikórház (elemi iskola) kertjében. D. u. Kosna faluban (Beszterce Naszod m.) a P. Hauscka S. I. katona pap által épített csinos fatemplom megáldása; ottani 300 beteg meglátogatása, a kis kath. templomban litánia, sz. beszéd a hadtestparancsnok v. Habermann és tisztikar jelenlétében.

Júl. 10. sz. mise pápai áldás, közös áldozás bérmálás ugyanott. A 300 beteget számláló kórházak meglátogatása.

D. u. a Pojana-Stampiban fekvő kórházak (250) beteg meglátogatása.

Estefelét a fronton lévő hadosztály-nál tábori ájtatosság; gyónatás.

Júl. 11. reggel a harcvonalközelében lévő honvédvölgyben tábori sz. mise 600 honvéd, a rajvonalból küldöttségek. Ebéd Sávoly dandárparancsnoknál. Utközben két tábori kórház látogatása.

Júl. 11. d. u. a Papp dandár kórházának látogatása, Hédly Jeromus hadosztályplebánus vezetése mellett. Esti ájtatosság a Jakobény felé vezető országút mellett. Gyónatás.

Dornavatrában tegnapelőtt egy gránát csapott le az utcára, s egy leányt, aki a szomszéd községből hazatért s egy katonát megölt. Alig van a városnak ép háza.

Júl. 12. tábori mise a magasban, közel az állásokhoz, a honvédek áhítatos részvéte mellett. 212-en bérmálkoztak. Délutánonkint elég heves ágyúzás folyik. Tábori kötöző hely — segély állomás — megtekintése, mely a naszói iskola-alap összelőtt szép vadászlaka közelében jóeltakarva fenyvesek között. Éjjel 48 ágyú működött.

D. u. auton Borgóprunden át O.-Radnára.

(Folytatása következik.)

H I R E K.

— **Érettségi vizsgálatok a gyulafehérvári főgimnáziumban.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium a háborús viszonyokra való tekintettel elrendelte, hogy a folyó évi szeptember és december havi érettségi vizsgálatok az egyes középiskolákban az intézeti igazgatók elnökei alatt tartandók meg. Ezen érettségi vizsgálatokhoz természetesen csak az intézet volt tanulói bocsáthatók. Az erdélyi róm. kath. Státus gyulafehérvári főgimnáziumánál a f. é. szeptemberi pótló és javító érettségi vizsgálatok: az írásbeliek szeptember hó 12., 13., 14. napjain, a szóbeliek pedig szeptember 15-én lesznek. Ezt meg-

előzőleg a magántanulók szeptember 10. 11.-én VIII. oszt. magánvizsgálatot tesznek. A vizsgálatokra előálló tanulóknak összes okmányaikkal lehetőleg szeptember hó 5-ig személyesen, vagy levélbeli úton is lehet jelentkezniük a gimnázium igazgatóságánál.

— **Jótékonyág.** Holló András bolyai plebánus, az egyházmegyei papi nyugdíjalap részére 100 kor. n. é. hadikölcsönkötvényt adományozott, melyért fogadja őszinte köszönetünket.

— **Öreg hadnagy.** Székely István nyug. posta felügyelő, lapunk volt munkatársa, 70 éves korában katonai szolgálatra jelentkezett. Fia előzött két évvel orosz fogságba esett, pótolni akarta a helyét. Öfélése meghallgatta kérését s visszaadta neki fiatalkori hadnagyijangját. De frontszolgálatra már nem alkalmazhatták. Hogy is mondta a nóta boldogult királyunkról? Ferencz József nem mehet el a bálba, Öreg legény, nem bírja már a lába. — Így aztán az öreg honvédet is csak a kolozsvári honvéd ker. parancsnokság irodájában foglalkoztatják. De ott is fiatalos erővel s példás kötelességtudással dolgozik.

— **Adakozás.** A Majláth alapra Székely István ny. postafelügyelő 10 koronát adományozott.

— **Van-e görög?** Ezt kérdi a belügyminiszter a városok polgármestereitől. Nem igen akad; régebbi időkben gyakori jelenlét volt ugyan, de ma már kiszorultak. Régebben az ő kezükben volt a kereskedelem, úgy hogy a régi nyelvben görögkereskedőt jelentett. Azért mondta a tenkei paraszt is a másiknak a kérdésére: hova megy? — Megyek Tenkére, viszem ezt a zsidót görögnek. Így legtöbb helyről nemleges válasz megy. Nálunk is csak egy görög van, s az is — János.

— **Méhészek figyelmébe.** A nagyméltóságú m. kir. földmivvelésügyi miniszterium az oláh betörés folytán tönkrement illetve megrongált méhészetek helyreállítása céljából méhészeti tanfolyammal kapcsolatos kaptár és méhészítő tanfolyamokat engedélyezett Gyulafehérváron. A negyedik ilyen tanfolyam f. hó 23-án veszi kezdetét, melyre polgári egyének is jelentkezhetnek. A tanfolyam tartama 18 nap, az oktatás úgy a méhészetben mint a kaptár készítésben díjtalan. Jelentkezni lehet B e r a u e r Béla XV. méhészeti kerület vezetőjénél személyesen avagy levélben 23-án estig. Gyulafehérvár korona utca 1. szám alatt. Bejelentendő név lakóhely: község megye, foglalkozás életkor, családi állapot, gyermekek száma. Az elméleti előadások a városi püspöki teológián rendelkezésre bocsátott teremben, a kaptár és méhészkesztési munkák pedig a város által engedélyezett óvoda helyiségben fognak megtartatni.

— **A Szociálista Misszió Társulat erdélyi szervezete** szeptember 18-tól 21-ikéig kongresszust fog tartani Gyulafehérvárott gróf Majláth Gusztáv püspök elnöke alatt. A kongresszusra, mely Széll Józsefné, Szentiványi Károly közreműködésével fog lefolyni, a fővárosból és a Szociálisták Misszió Társulat részéről Farkas Edith alapítványi hölgy is leutazik több missziós nővérrel.

— **A legújabb püspöki körlevél** különösen felhívta a figyelmet a jó könyvek terjesztésére, főképp a kórházakban lévő katonák között. A napi sajtó is egyre élelntgeti és élrehtgeti a jó könyvek iránt való érdeklődést. Komolyabb társalgásban is elpanaszoljuk, hogy a háboru hatása az erkölcsiség terén is csak a rombolás, mert nincs a katonáknak megfelelő olvasmány. A Szűz Mária Virágos Kertje még mindig kapható, sajnos kevesen veszik. Ára az izlésesen bekötött könyvnek portóval együtt 2 kor. Kapható Dr. Péter Antal teol. tanárnál Gyulafehérvárt.

Szerkesztői üzenetek.

Káplán. Az egyházmegyei zsinat határozata szerint 1918.-ban kellene ismét zsinatot tartani. Ha addigra meg lenne a béke, volna is a zsinatnak sok-sok dolga. Így azonban — béke nélkül, háboruban — aligha lehet majd zsinatot tartani.

Érdeklődő. Én nem tartom azt megrovásra méltónak ha a pap oktatja hiveit a takarékoságra, s jó példa adás kedvéért maga is fatalpu cipőt visel.

Politikus. Brassó. Úgy szokott az lenni. De mindenkinek kedvében járni lehetetlen. Az a lap, melyért sokan annyira rajonganak, sokszor jobb meggyőződése ellen beszél. Egyik cikkek kisé éles hangja most nem tenne jó hatást Különbön igaz amit ír.

Dr. Csáki Gyergyóalfalu. Köszönet a régi írásokért. Folytatásukat is köszönettel várjuk. Sok anyag van még a plebániák levéltárában; sajnos kevés az idő és sokszor kevés az érdeklődés. Annál inkább örülünk, ha akad a sok közül egy-kettő, mint Ön is, ki kevés idejét is úgy tudja felhasználni, hogy ezzel is a köznek tegyen szolgálatot.

Pályázati hirdetés.

A Székelyudvarhelyi V. kerületi (szombatfalvi) róm. kath. kántortanítói állásra f. é. augusztus 20 határidővel pályázat hirdettek.

Javadalmazás: Helyi járulékokból és államsegélyből 1200 K. alapfizetés, esetleg magasabb javadalmazás az 1913. XVI. t. c. alapján államsegélyből megfelelő lakással.

Kötelessége: 1. Az osztatlan, vegyes iskola vezetése. 2. Az összes kántortanítói teendők végzése, melyek részletezve a plebánián megtekinthetők.

Szabályszerűen felszerelt kérvények Pál István apátplebánoshoz Székelyudvarhelyre küldendők a fenti határidőig. Személyes megjelenés a f. é. augusztus 26-án d. e. 9 órakor megtartandó próbára kívánatos. Próba után a választás megejtendő. Próbára jelentkezők uti költségekben nem részesülnek. Az állás szeptember közepén eloglalando.

Székelyudvarhely, 1917. júl. 9.

Pál István
plebánus.

Egyházi nyomtatványok jegyzéke.

Novembri Reláció.

XV. Reláció: Őszi koronagyűlés izkv.
Csak esperesek r. rsz. 387.

Decemberi Reláció.

XVI. Reláció: Főesperesi látogatásról szóló jelentés. (Csak esp. r. rsz. 388.)

Különféle egyházi nyomtatványok:

Matricula Baptisatorum. Bel és külv. rsz. 389 b. és 389 k.

Matricula Confirmatorum rsz. 390.

Matricula Copulatorum rsz. 391.

Eljegyzési anyakönyv. (Liber Sponsalium.) (Magyar ny.) rsz. 392.

Matricula Conversorum. rsz. 393.

Matricula Apostatarum. rsz. 395.

Matricula Defunctorum. rsz. 395.

Matricula Mixta Matrim. rsz. 396.

A csupán polgári házasságot kötötték anyakönyve. rsz. 397.

Ugyviteli napló. 1 old. 10 tétel.) rsz. 398.

Fentti nyomtatványoknak ive 12 fillér.

Extractus Baptisat. drb. 6 fill. rsz. 399.

Extr. Copulatorum. drb. 6 fill. rsz. 400.

Extr. Defunctorum. drb. 6 fill. rsz. 402.

Bérmálási lap. 100. drb. 1.60 f. rsz. 402.

Hirdetési bizonyítvány. drb. 2 f. rsz. 403.

Idegen jegyesekről szóló értesítvény. drbja. 2 fillér. rsz. 404.

Kötelezvény. (Kisebb tőkéről.) (3 f.) 405.

Kötelezvény. (Bekebelezésre.) (3 f.) 406.

Szt. mise után végzendő ima. (10 f.) 407.

A papírárok, valamint a munkabér folytonos emelkedése folytán a nyomtatványok árának emelését fenntartjuk magunknak!

Háziládas, a ház és családnak Jakob apostol szerint való lelki megáldás.

38×51 cm. nagyságú tablau, a Fájdalmas Szűz és sok Szentek képeivel ellátva. Fekete nyomásban. (Szinezve 2 kor.-val drágább.) ára: példányonként 60 f.

Pecsenyomó rézből, 4—6 kor.

Kaphatók: a Püspöki Lyceumi Könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)
egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-ucca 9. sz.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, pápi civil öltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyháziruhák

készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák pluvialék velumok, baldachinumok minisztráns ruhák zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák stb. készítettnek.

Nem kell sem Budapestre sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti vagy bécsi céggel úgy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen!

Személyesen is megjelenek.

Katolikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.

A Katolikus Népszövetség évek előtt felállította biztosítási irodáját azon célból, hogy úgy a tagoknak, mint a hozzáférőknek érdekét a biztosítás terén a lehetőséghez képest felkarolja, valamint a szervezeti erő kihasználásával oly előnyöket kivivon és nyújthasson, melyeket egyedül nem érhetnének el. E célból több

elsőrendű magyar intézettel

valamint Európa egyik legrégebb és leghatalmasabb intézetével lépett összeköttetésbe, mely intézetek

500 millió koronán felül alaptöke

és tartalékokkal rendelkezvén, teljesen megnyugvást szolgáltatnak, hogy mindenki nyugodtan rábízhatja vagyonát. Ezenkívül ezen intézetek mindenféle biztosítási ágazatot felkarolnak és így bármilyen téren kielégíthetik a biztosított közönség mindennemű igényeit.

Az iroda szervezetének fő előnye, hogy minden a kezében fut össze, mindig tudja, látja tagjainak ügyét és mindenkor ellenőrzi a szabályszerű, helyes eljárást; biztosítási dolgokban minden hozzáférőknek szakszerű és lelkiismeretes utbaigazítással szolgál.

Díjaink a legminimálisabbak.

Egyetlen elsőrendű intézet sem szabhat olcsóbb díjat.

Biztosításokat felveszi:

Életbiztosításokat tükére, vagy életjáradékra, halál, vagy elélés esetére, leánykihazasítási és fiu ellátási biztosításokat, valamint jelzőlogos életbiztosításokat, ugyszintén családi ellátási biztosításokat.

Páratlan kedvezmény a papság részére,

melyet káplánok, plebánossá történő kinevezésük esetén nyerhetnek, de ebben fiatal plebánosok is részesülhetnek.

Tűzbiztosításokat

száraz és gyújtó villámcsapás ellen, rombolási károk is megtérítetnek. Templomokat, zárdákat, ingó és ingatlan tárgyakat, épületeket, termést, állatokat, lak és ipari berendezéseket, árakat és gépeket. Lábon álló termést.

Templomi harangokat törés vagy repedés által okozott károk ellen.

Törés által okozott károk ellen tükör és üvegtáblákat.

Betöréses lopás ellen templomok, zárdák értéktárgyait, szövetkezetek, pénztézetek, áruaktárak, háztartási és iroda berendezéseket.

Rablás ellen, pénztári helyiségeket, valamint pénztári kiküldötteket.

Jéggár ellen mindennemű terményeket.

Baleset ellen bármily foglalkozásu egyént, élethossziglani vasuti baleset biztosítást egyszeri díjfizetéssel.

Szavatossági biztosítást templomok, egyetek, iparosok, kereskedők, gyárosok, gazdák, községek, ügyvédek, orvosok, gyógyszereszek, fürdők, szállodák számára.

Automobil biztosítást. — Óvadék és kezességi biztosítást. — **Eltulajdonítás, lopás** hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást.

Utípodgyász biztosítást. Mindennemű felvilágosítást készséggel nyújt a hozzáférőknek

Katolikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje

WIEN,

Alapított 1838.

GUÄR:

VI., Webgasse 43.

600 alkalmazott.

Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

Felelős szerkesztő: Rass Károly.

Nyomatott a Püspöki Lyceumi könyvnyomdában (Schäser Ferenc) Gyulaiehérvárt.